

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI

HOZIRGI O'ZBEK ADABIY TILI
fanining o'quv dasturi (sillabusi)

Bilim sohasi:	100 000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110 000 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60111400 – O'zbek tili va adabiyoti

TOSHKENT-2022

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANADIGAN KASBIY KOMPETENSIYALAR

- Hozirgi o'zbek adabiy tilining lug'at tarkibi, lug'at tarkibining o'zgarishi, boyish, buning sabablari, omillari va manbalari, milliy til tarkibiga kirgan guruhlar (sheva, atama, eskirgan va yangi so'zlar, jargon va argolar, uyadosh va olinma so'zlar), so'zning leksik birlik sifatidagi mohiyati, leksemaning ifoda jihati va mazmun jihati (semantik tarkibi-semalari); leksemaning uzal va okkazonal ma'nolari; so'zning ma'no ko'chish usullari, bir ma'noli va ko'pma'noli so'zlar, so'zlarning shakl va ma'no munosabatiga ko'ra turlari, shuningdek, grammatik ma'no, grammatik shakl, grammatik kategoriya hodisalarini barcha grammatik morfemalar, turkumlar, sintaktik birliklar asosida farqlay olishi, ular haqida nazariy bilimlarga ega bo'lishi;
- Leksik-semantik tahlil, leksemalar va frazemalarning struktur, semantik-funksional tahlili va tasnifi, morfemik tahlil, ularning turlari, so'z yasovchi morfemalar, so'z yasash strukturasi, usullari, so'z turkumlarida so'z yasashi, so'zning morfologik shakllari, kategorial shakllar, morfologik va sintaktik birliklarni tasnif va tavsiflash ko'nikmalarini egallashi;
- Leksikologiya-leksika, frazeologiya-frazemika, morfemika, so'z yasashi va morfologiya, sintaksis bo'limlari bo'yicha badiiy adabiyotlardan materiallar to'plash va ularni tahlil qilishni o'rganish, faktik materiallar asosida ma'lum nazariy xulosalar chiqara bilish, leksik-frazeologik, morfemik, morfologik, sintaktik tahlil malakasiga ega bo'lishlari talab qilinadi.

3. O'QUV FANI O'QITILISHI BO'YICHA USLUBIY KO'RSATMALAR

"Hozirgi o'zbek adabiy tili" fanini o'tishda interfaol metodlar, xususan, gap bo'laklari metodi, tarixiy-qiyosiy metod, substitutsiya metodi, distributiv metod, bevosita ishtirok etuvchilarga ajratish metodi, transformatsion metod, statistik metod, ma'no komponentlarini tahlil qilish metodi (definitson tahlil).

4. TALABALARNI BAHOLASH TARTIBI:

Talabalarning bilimni baholash tartibi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida belgilanadi.

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: O'tilgan mavzular asosida yozma yoki og'zaki shaklida o'tkaziladi.

Fan/modul kodi 302HO*AT1231509	Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2022/2023							
Semestr	Har bir semestrdagi modulning nomi	ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari	O'quv mashg'ulotlari (soat)					Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
				Jami:	ma'ruza	seminar	amaliy	laboratoriya		
3	Hozirgi o'zbek adabiy tilida leksikologiya, morfemika, so'z yasalishi, frazeologiya, leksikografiyaga oid masalalar	5	4	60	20	12	28		90	150
4	Hozirgi o'zbek adabiy tilida morfologiyaga oid masalalar	4	4	60	20	12	28		60	120
5	Hozirgi o'zbek adabiy tilida sintaksisga oid masalalar	2	2	30	10	4	16		30	60
	Jami:	11	10	150	50	28	72		180	330

1. FANNING MAZMUNI

"Hozirgi o'zbek adabiy tili" – lingvistika bo'yicha bo'lajak mutaxassisi to'laqonli professional ilmiy, ilmiy-amaliy va amaliy faoliyatga tayyorlaydigan ta'limiy kurs. U, birinchidan, tilni – umuman va alohida tillarni kommunikativ sistema sifatida nazariy tadqiq qilish uchun poydevor bo'lsa, ikkinchidan, lingvistik tadqiqot natijalarini amaliy qo'llashga – avvalo, lingvodidaktik (ona va xorijiy tillar ta'limi), qolaversa, tarjima (tarjima nazariyasi va amaliyoti), (o'z va o'zga tillarga mansub) matnlar ustida ishlash hamda boshqa ilmiy fanlar (filologik, nofilologik) bilan shug'ullanish kompetensiyasini hosil qilishga zamin yaratadi.

"Hozirgi o'zbek adabiy tili" universitet kursi bu va bu kabi vazifalar bilan bog'liq ravishda tabiiy tilning asosiy tushuncha va kategoriyalarini, til strukturasi xususiyatlarini, til birliklarining leksik, grammatik, sintaktik xususiyatlarini, tilning ijtimoiy hodisa sifatidagi shakllanishi hamda nutqda voqe'lanish omillarini, rivojlanishi hamda kommunikativ rolini tarixiy va sotsiomadaniy muhit, sharoit va tilni amaliyotda qo'llashning umumiy qonuniyatlari kesimida tavsiflaydi.

Yakuniy nazorat: Semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha yozma yoki og'zaki shaklida o'tkaziladi.

Izoh: Oraliq nazorat turi har bir fan bo'yicha fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 marta gacha o'tkazilishi mumkin.

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari inobatga olinadi.

Nazoratlarning o'tkazilishi muddatlari quyidagi yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tashkil etiladi.

2. Talabalarning bilimi baholash mezonlari:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **5 (a'lo) baho**;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **4 (yaxshi) baho**;

talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **3 (qoniqarli) baho**;

talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda – **2 (qoniqarsiz) baho** bilan baholanadi.

5. O'QUV MASHG'ULOTLARI VA MUSTAQIL TA'LIM QISMI

3-SEMESTR

1. Ma'ruza mashg'ulotlari

“Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)” o'quv fanining mantiqiy ketma-ketlikda keltiriladi, har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va qisqa ifodalar orqali ta'lim oluvchilarga davlat ta'lim standartlari va malaka talablari asosida yetkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar qamrab olingan holda ifodalab beriladi. Asosiy nazariy qism modullar shaklida berilishi mumkin;

№	Ma'ruza mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Leksikologiya haqida umumiy ma'lumot. So'zning leksik birlik sifatidagi mohiyati. Leksemaning semantik strukturi.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2

2	O'zbek tilining leksik-semantik sistemalari. Leksik sinonimiya, omonimiya, antonimiya, paronimiya, graduonimiya, giponimiya, partonimiya.	semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	4
3	Leksik ma'no tiplari va uning o'zgarishi. Ma'no ko'chim turlari. Monosemiya va polisemiya. Uzun va okkuzional ma'no.	so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	4
4	Frazologiya haqida umumiy ma'lumot. Frazologik monosemiya va polisemiya. Frazemalarning semantik turlari.	so'z va leksemani farqlash, lug'at va uning turlari	2
5	Leksikografiya haqida ma'lumot. Lug'at tuzish me'yorlari.	taqdimot, ma'ruza, topshiriq, so'z va leksemani farqlash, lug'at va uning turlari	2
6	Lug'at va uning turlari. Umumiy va maxsus lug'atlar.	taqdimot, ma'ruza, topshiriq, lug'at turlari	2
7	Morfemika. So'zning morfemik tarkibi. Morfema turlari. So'zning morfem tarkibidagi o'zgarishlar.	so'z va leksemani farqlash, o'zak va morfema, yasama so'zlarning shakllanishi	2
8	So'z yasashi haqida umumiy ma'lumot.	o'zak va morfema, yasama so'zlarning shakllanishi	2
		Jami:	20 s.

2. Seminar mashg'ulotlar

“Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar” o'quv fanining mohiyati va nazariy mavzulariga mos ravishda tashkil etiladi, ushbu mashg'ulotlarni o'tkazish shakllari, unda qo'llanishi tavsiya etiladigan texnologiyalar, usullar, vositalar zarur hollarda muhokama etiladigan mavzular, masalalar hamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Shuningdek, topshiriqlar asosida kurs yuzasidan bilimlarni yuksaltirishga qaratilgan mashg'ulotlar tashkil etiladi.

№	Seminar mashg'ulotlar mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1.	Leksikologiya va so'zning leksik birlik sifatidagi mohiyati haqida umumiy ma'lumot.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
2.	Leksik ma'no turlari va mohiyati	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik	2

3	Frazeologiya va frazemalarning semantik turlari haqida umumiy ma'lumot.	ma'no, atash ma'no leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
4	Lug'at va uning turlari. Lug'at tuzish me'yorlari	lug'at turlari, grammatik ma'no, atash ma'no	2
5	Morfemika va so'zning morfem tarkibidagi o'zgarishlar haqida mulohazalar.	so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
6	So'z yasashining diaxron va sinxron xususiyatlari.	diaxron, sinxron, grammatik ma'no, atash ma'no	2
Jami:			12 s.

3. Amaliy mashg'ulotlar

“Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar” o'quv fanining mohiyati va nazariy mavzulariga mos ravishda amaliy, seminar va laboratoriya mashg'ulotlarining mavzulari, ushbu mashg'ulotlarni o'tkazish shakllari, unda qo'llanishi tavsiya etiladigan texnologiyalar, usullar, vositalar zarur hollarda muhokama etiladigan mavzular, masalalar, laboratoriya ishlarining mazmuni, maqsadi hamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Shuningdek, kurs loyihasi va kurs ishlari, ijodiy ishlar mohiyati, mazmuni, maqsadi, mavzulari ulami bajarish shakllari hamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Shu bilan birga ushbu qismda o'quv va ishlab chiqarish amaliyotlarining maqsadi, vazifasi, shakli, mazmuni, amaliyot jarayonida ta'lim oluvchilar tomonidan tayyorlanishi zarur bo'lgan yakuniy ishlar shakli yuzasidan qisqa uslubiy ko'rsatmalar beriladi;

№	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	So'z, uning leksik va grammatik ma'nosi, leksemaning ifoda va mazmun jihati, leksik ma'no tarkibi va tiplari.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
2	Leksemaning semantik strukturasi-sememasi, uni tashkil etuvchi semalar tasnifi va tavsifi.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
3	Leksik ma'noning o'zgarishi: kengayishi, torayishi, eskirishi, iste'moldan chiqishi, ko'payishi, yangilanishi. Bir ma'noli va ko'p ma'noli so'zlar. Ma'no ko'chish usullari yuzasidan tahlil.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	4

4	Leksik sinonimiya, graduonimiya, giponimiya, partonimiya yuzasidan tahlil.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
5	Leksik omonimiya, antonimiya, paronimiya yuzasidan tahlil.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
6	O'z va o'zlashgan qatlamga oid so'zlar, so'z o'zlashtirish yo'llari; Emotsional-ekspressiv bo'yoqdor, bo'yoqsiz, nutqiy-uslubiy xoslangan va xoslanmagan so'zlar.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
7	O'zbek tili lug'at tarkibidagi eski, eskirgan (tarixiy va arxaik), zamonaviy va yangi so'zlar.	tarixiy va arxaik, leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
8	Leksemalarning ishlatilish doirasi: dialektizmlar, kasb-hunar leksikasi, jargonlar, argonlar, vulgar birliklar.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
9	Frazeologik birlik. Leksema va frazema, ularning o'xshash va farqli tomonlari.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
10	Frazeologik monosemiya va polisemiya. Fazemalarning qo'llanish, nutqiy voqelanish hususiyatlari.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
11	Frazemalarning shakli va ma'no munosabatiga ko'ra turlari.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
12	Lug'at tiplari va turlari. Qomusiy va filologik lug'atlar, ularning turlari.	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
13	Chastotali va ters lug'atlar tahlili	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	2
Jami:			28 s.

4. Mustaqil ta'lim ishlari

“Mustaqil ta'lim va mustaqil mashg'ulotlar”ning asosiy maqsadi – o'qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan tadqiqot ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish. Fan bo'yicha mustaqil ta'limni tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- tilshunoslik tarixi materiallari bilan mustaqil ravishda tanishish, ularni konspektlashirish;
- til birliklarini tahlil qila olish ko'nikmasini shakllantirish;

- amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rib kelish;
  - muayyan mavzu bo'yicha tezis yoki maqola tayyorlash;
  - amaliy mavzular bo'yicha ijodiy ishlash;
  - mavzular bo'yicha referatlar tayyorlash;
  - mustaqil (ijodiy) ishlarni shakllantirish;
  - muammoli ma'ruzalar qilish;
  - belgilangan mavzular bo'yicha taqdimot tayyorlash.
- Taqdimotlar amaliy mashg'ulotlarda muhokama qilinadi va baholanadi.

Nº	Mustaqil ta'lim mavzulari	O'quv mashg'ulot turi nomi	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Leksikologiya. Okkozional va uzual ma'no.	ma'ruza	nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	8
2	O'z va o'zlashgan qatlamga oid so'zlar, so'z o'zlashtirish yo'llari.	seminar	leksema, so'z, semema, nomema,	8
3	Morfemika. O'zak va affiksial morfema.	amaliy	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	8
4	So'z yasash usullari. So'z yasash usullari.	ma'ruza	yasama so'z, affiksatsiya, kompozitsiya, leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	8
5	Tarixiy va sinxron derivatsiya tahlili.	seminar	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	8
6	Emotsional-ekpressiv bo'yodqor, bo'yoqsiz, nutqiy-uslubiy xoslangan va xoslanmagan so'zlar.	amaliy	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	8
7	Leksik sinonimiya, gradunonimiya yuzasidan tahlil.	ma'ruza	leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	6
8	So'zning morfem tarkibi haqidagi nazariy qarashlar tahlili.	seminar	morfema, leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	6
9	Giponimiya, partonimiya	amaliy	tur va jins, leksema,	6

	yuzasidan tahlil.		so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	
10	Frazeologiya umumiy Frazeologik monosemiya va polisemiya.	haqida ma'lumot.	ma'ruza	8
11	Frazemalarning turlari.	semantik	seminar	8
12	Leksikografiya ma'lumot. Lug'at va uning turlari. Lug'at tuzish qonun-qoidalari	haqida ma'lumot.	amaliy	8
			lug'at, leksema, so'z, semema, nomema, grammatik ma'no, atash ma'no	
				Jami: 90 s.

4-SEMESTR

1. Ma'ruza mashg'ulotlari

Nº	Ma'ruza mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Hozirgi o'zbek adabiy tilining morfologik tarkibi.	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
2	Morfologiya haqida umumiy ma'lumot. So'z turkumlari tasnifi.	atash va grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	4
3	Mustaqil so'z turkumlari. Ot, sifat, son so'z turkumlari haqida umumiy ma'lumot.	grammatik tahlil, ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
4	Ravish, olmosh so'z turkumlari haqida umumiy ma'lumot.	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
5	Fe'l so'z turkumi haqida umumiy ma'lumot. Fe'lning modal shakllari	nisbat, zamon, mayl shakllari, grammatik	4

	va modal ma'noli so'zlar.	ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	
6	Yordamchi so'zlar va ularning turlari. Bog'lovchi, ko'makchi, yuklama haqida umumiy ma'lumot.	bog'lovchi, ko'makchi, yuklama, grammatik ma'no, grammatik shakl, undov, modal, taqlid so'zlar, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	4
7	Alohida olingan so'zlar. Undov, taqlid, modal so'zlar.		2
		Jami:	20 s.

2. Seminar mashg'ulotlar

№	Seminar mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Morfologiya bo'limida so'z turkumlari tasnifi va mohiyati	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
2	Mustaqil so'z turkumlari va ularning xususiyatlari	atash va grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
3	So'zshakl va uning asosiy turlari	grammatik tahlil, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
4	Bog'lovchi, ko'makchi, yuklama haqida umumiy ma'lumot.	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
5	Alohida olingan so'zlar va ularning mohiyati	nisbat, zamon, mayl shakllari, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
6	So'z turkumlarining konversiya usulida yasash jarayoni	bog'lovchi, ko'makchi, yuklama, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
		Jami:	12 s.

3. Amaliy mashg'ulotlar

№	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Grammatika haqida ma'lumot. Grammatik ma'no va uni ifodalovchi vositalar.	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
2	Morfologiya haqida umumiy ma'lumot. So'z turkumlari tasnifi.	atash va grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2

3	Mustaqil so'z turkumlari. Ot so'z turkumlari haqida umumiy ma'lumot.	grammatik tahlil, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
4	Sifat so'z turkumi haqida umumiy ma'lumot. Sifat so'z turkumining grammatik kategoriyalari tahlili.	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
5	Son so'z turkumi haqida umumiy ma'lumot. Son so'z turkumining grammatik kategoriyalari tahlili.	nisbat, zamon, mayl shakllari, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
6	Ravish so'z turkumi haqida umumiy ma'lumot. Ravish so'z turkumining grammatik kategoriyalari tahlili.	bog'lovchi, ko'makchi, yuklama, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
7	Olmosh so'z turkumiga so'zlar tahlili.	, undov, modal, taqlid so'zlar, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
8	So'z turkumlarida ma'no ko'chish hodisasi. Konversiya usulida yasash	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
9	Fe'l so'z turkumi haqida umumiy ma'lumot. Fe'lning modal shakllari va modal ma'noli so'zlar.	atash va grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	4
10	Yordamchi so'zlar va ularning turlari. Bog'lovchi va uning ma'noviy turlari.	grammatik tahlil, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
11	Ko'makchi, yuklama haqida umumiy ma'lumot.	grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
12	Alohida olingan so'zlar. Undov, taqlid so'zlar haqida umumiy ma'lumot.	nisbat, zamon, mayl shakllari, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
13	Modal so'zlar va uning ma'noviy turlari haqida ma'lumot.	bog'lovchi, ko'makchi, yuklama, grammatik ma'no, grammatik shakl, so'z turkumlari	2
		Jami:	28 s.

4. Mustaqil ta'lim ishlari

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Qaysi	Qisqacha tavsifi	Soatlar

		o'quv mashg'ulot turiga mos kelishi	(kalit so'zlar)	hajmi
1	Ot va sifat muammosiga doir nazariy qarashlar tahlili	ma'ruza	taqdimot, ma'ruza	6
2	Boshqa turkum so'zlarning olmoshga ko'chishi (pronominalizatsiya)	Amaliy	taqdimot, ma'ruza	6
3	Sifatlarda daraja kategoriyasi tahlili	Amaliy	taqdimot, ma'ruza	4
4	Fe'larda grammatik kategoriyalari tahlili	Seminar	taqdimot, ma'ruza	4
5	Fe'ling funksional shakllari tahlili	Amaliy	taqdimot, ma'ruza	6
6	Fe'ning modal shakllari tahlili.	Amaliy	taqdimot, ma'ruza	6
7	Bog'lovchi, ko'makchi va yuklama haqida umumiy ma'lumot.	Amaliy	taqdimot, ma'ruza	6
8	Undov, taqlid va modal so'zlar tahlili	Ma'ruza	taqdimot, ma'ruza	6
9	Son so'z turkumining grammatik kategoriyasi tahlili.	Seminar	taqdimot, ma'ruza	6
10	Ravish so'z turkumining lug'aviy va grammatik kategoriyasi tahlili.	Seminar	taqdimot, ma'ruza	6
11	Leksik va grammatik ma'no haqida umumiy ma'lumot.	Amaliy	taqdimot, ma'ruza	4
			Jami:	60 s.

5-SEMESTR

1. Ma'ruza mashg'ulotlari

“Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)” o'quv fanining mantiqiy ketma-ketlikda keltiriladi, har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va qisqa ifodalalar orqali ta'lim oluvchilarga davlat ta'lim standarti va malaka talablari asosida yetkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar qamrab olingan holda ifodalab beriladi. Asosiy nazariy qism modullar shaklida berilishi mumkin;

Nº	Ma'ruza mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi

	Sintaksis va uning o'rganish manbavi, predmeti. O'zbek tilshunosligida sintaktik nazariyalar va ularning tahlil usullari	so'zlar)	hajmi
1	Sintaksis va uning o'rganish manbavi, predmeti. O'zbek tilshunosligida sintaktik nazariyalar va ularning tahlil usullari	sintaksis, so'z, so'z birikmasi, sintaktik aloqa, so'z tuzilmasi	2
2	So'z birikmasi sintaksisi. So'z birikmasi asosiy sintaktik birlik sifatida	so'z, so'z birikmasi, sintaktik aloqa, so'z tuzilmasi	2
3	Gap. Gapning shakliy-mazmunii xususiyatlari. Gapning tasnifi. Sodda gap.	gap, so'z birikmasi, sintaktik aloqa, so'z tuzilmasi, sodda gap	2
4	Gap bo'laklari. Gap markazi. Gap va so'z kengaytiruvchilari.	gap bo'laklari, so'z birikmasi, sintaktik aloqa, so'z tuzilmasi	2
5	Sodda gapning murakkablashuvi.	sodda gap, so'z birikmasi, sintaktik aloqa, so'z tuzilmasi	2
		Jami:	10 s.

2. Seminar mashg'ulotlar

“Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar” o'quv fanining mohiyati va nazariy mavzulariga mos ravishda tashkillashtiriladi, ushbu mashg'ulotlarni o'tkazish shakllari, unda qo'llanishi tavsiya etiladigan texnologiyalar, usullar, vositalar zarur hollarda muhokama etiladigan mavzular, masalalar hamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Shuningdek, topshiriqlar asosida kurs yuzasidan bilimlarni yuksaltirishga qaratilgan mashg'ulotlar tashkillashtiriladi.

Nº	Seminar mashg'ulotlar mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1.	So'z birikmasi haqidagi nazariy qarashlar tahlili.	sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
2.	Sodda gap haqidagi nazariy qarashlar tahlili.	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
		Jami:	4 s.

3. Amaliy mashg'ulotlar

“Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar” o'quv fanining mohiyati va nazariy mavzulariga mos ravishda amaliy, seminar va laboratoriya mashg'ulotlarining mavzulari, ushbu mashg'ulotlarni o'tkazish shakllari, unda

qo'llanishi tavsiya etiladigan texnologiyalar, usullar, vositalar zarur hollarda muhokama etiladigan mavzular, masalalar, laboratoriya ishlarining mazmuni, maqsadi hamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Shuningdek, kurs loyihasi va kurs ishlari, ijodiy ishlar mohiyati, mazmuni, maqsadi, mavzulari ularni bajarish shakllari ifamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Shu bilan birga ushbu qismda o'quv va ishlab chiqarish amaliyotlarining maqsadi, vazifasi, shakli, mazmuni, amaliyot jarayonida ta'lim oluvchilar tomonidan tayyorlanishi zarur bo'lgan yakuniy ishlar shakli yuzasidan qisqa uslubiy ko'rsatmalar beriladi;

N ^o	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	So'z birikmasi va uning grammatik tahlili.	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
2	So'z birikmasida tobe va hokim a'zolar yuzasidan tahlil.	gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
3	Sodda gap va uning grammatik xususiyatlari yuzasidan tahlil.	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
4	Gap bo'laklari: kesim, ega va hol yuzasidan tahlil.	gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
5	So'z kengaytiruvchilari: to'ldiruvchi va aniqlovchi yuzasidan tahlil.	tobe aloqa, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
6	Ajratilgan bo'laklar va uyushiq bo'laklar tahlili.	murakkab qo'shma gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
7	Undalma, kirish va kiritmalar tahlili.	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
8	Qo'shma gapning tarkibidagi bog'lovchi vositalarga ko'ra turlari tahlili.	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
Jami:			16 s.

4. Mustaqlil ta'lim ishlari

“Mustaqil ta'lim va mustaqil mashg'ulotlar”ning asosiy maqsadi – o'qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan tadqiqot ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish.

Fan bo'yicha mustaqil ta'limni tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- tilshunoslik tarixi materiallari bilan mustaqil ravishda tanishish, ularni konspektlashtirish;
- til birliklarini tahlil qila olish ko'nikmasini shakllantirish;
- amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rib kelish;
- muayyan mavzu bo'yicha tezis yoki maqola tayyorlash;
- amaliy mavzular bo'yicha ijodiy ishlash;

- mavzular bo'yicha referatlar tayyorlash;
  - mustaqil (ijodiy) ishlarni shakllantirish;
  - muammoli ma'ruzalar qilish;
  - belgilangan mavzular bo'yicha taqdimot tayyorlash.
- Taqdimotlar amaliy mashg'ulotlarda muhokama qilinadi va baholanadi.

N ^o	Mustaqil ta'lim mavzulari	O'quv mashg'ulot turi nomi	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	So'z birikmasining nutqiy va lisoniy xususiyatlari.	ma'ruza	gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
2	O'zbek tilshunosligida sodda gaplarning ilmiy o'rganilishi.	seminar	tobe va teng sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
3	Lisoniy sintaktik qolip va uning turlari.	amaliy	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
4	O'zbek tilshunosligida murakkablashgan sodda gaplarning ilmiy o'rganilishi.	ma'ruza	sodda va qo'shma gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
5	O'zbek tilshunosligida uyushgan gaplarning ilmiy tavsifi.	seminar	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	4
6	O'zbek tilshunosligida gap bo'laklarining ilmiy o'rganilishi.	amaliy	gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
7	O'zbek qo'shma gaplarning an'anaviy tadqiqi.	ma'ruza	tobe va teng sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
8	O'zbek tilshunosligida qo'shma gaplarning formal-funksional aspektida o'rganilishi.	seminar	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	4
9	Qo'shma gaplarda mazmuniy munosabat masalasi.	amaliy	sodda va qo'shma gap, sintaktik	2

			aloqa, predikativlik munosabati	
10	O'zbek tilshunosligida murakkab qo'shma gaplarning ilmiy o'rganilishi.	ma'ruza	sodda gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	4
11	O'zga gapli qurilmalarning ilmiy tavsifi.	seminar	gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
12	O'zbek tilshunosligida tinish belgilarining o'rganilishi.	amaliy	gap, sintaktik aloqa, predikativlik munosabati	2
			Jami:	30 s.

5. Kurs ishlari mavzulari

- 1.O'zbek tilshunosligida til qurilishining asosiy birliklari talqinlari.
- 2.Hozirgi o'zbek adabiy tilining tarixiy ildizlari va dialektal asoslari.
- 3.Fonetikaning to'rt aspekti.
- 4.Hozirgi o'zbek adabiy tili imlo qoidalarini (kirillcha va lotincha o'zbek yozuvlarining imlo qoidalarini qiyoslash asosida).
- 5.Leksikologiyaning ob'ekti.So'z va leksema munosabati.
- 6.Leksemaning va leksik ma'noning semantik tarkibi.
- 7.Leksik ma'no tiplari.
- 8.Leksemaning shakli va ma'no munosabatiga ko'ra turlari.
- 9.O'zbek tili leksikasida eskirish va yangilanish jarayonlari.
- 10.Frazemalarda shakli va mazmun munosabati va ularning turlari.
- 11.Lug'atshunoslik. Lug'atlarning turlari.
- 12.Mustaqillik davri tilshunosligining asosiy yo'nalishlari
- 13.Til, lison va nutq: til birligi, lisoniy birlik va nutqiy birlik.
- 14.So'z turkumlarining an'anaviy va zamonaviy talqinlari.
15. Morfema.Morfemalarning tasnifi.
- 16.Birikmalar, ularning tuzilishi va tasnifi.
- 17.Gap va uning strukturasi. Gapni yuzaga keltiradigan asosiy omillar.
- 18.Kesim, kesimlik kategoriyasi va uning ifodalaniishi.
- 19.Birikma bo'laklarining nutqiy voqelanishi.
- 20.Lingvistik ma'nolarning turlari.
- 21.Hozirgi o'zbek tilida analitik shakllar.
- 22.Hozirgi o'zbek tilida uyushiqlik hodisasi.
- 23.Hozirgi o'zbek tilida leksik sinonimiya va graduonimiya.
- 24.O'zbek tili leksikani sistemalar sistemasi sifatida.

- 25.Hozirgi o'zbek tilida evfemizmlar.
- 26.Hozirgi o'zbek tili leksikasining genderologik tadqiqi masalalari.
- 27.O'zgalarning gapini ifodalash usullari.
- 28.O'zbek tilida matn qismlarining bog'lanishi.
- 29.Matn supersintaktik butunlik sifatida.
- 30.Hozirgi o'zbek tilida tinish belgilarining ishlatilishi.

5. O'QUV ADABIYOTLARI VA AXBOROT MANBALARI

9. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari Asosiy adabiyotlar:

1. Jamolxonov H. Hozirgi o'zbek adabiy tili. - Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2013.
2. Rahmatullayev Sh. Hozirgi adabiy o'zbek tili. - Toshkent: Universitet, 2006.
3. Sayfullayeva R., Mengliyev B., Boqiyeva G., Qurbonova M., Yunusova M., Abuzalova M. Hozirgi o'zbek adabiy tili. -Toshkent: Fan va texnologiyalar. 2009.
- 4.Mirtojiyev M. Hozirgi o'zbek adabiy tili. 1 jild. T: O'zMU. 2000.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Jamolxonov H., Jamolxonova M. Hozirgi o'zbek tili. Metodik qo'llanma. - Toshkent, 2007.
2. Jamolxonov H., Sapayev Q. Imlo muammolari. O'quv qo'llanma. - Toshkent, 2008.
3. Махмудов Н., Нурмонов А. Ўзбек тилининг назарий грамматикаси. - Тошкент, 1995.
4. Sapariyozova M., Ahmedova N. Hozirgi o'zbek adabiy tilidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari. - Toshkent, 2010.
5. Rahmatullayev Sh. O'zbek tilining yangi alifbosi va imlosi. - Toshkent: Universitet, 2002.
6. Tojiyev Y.O'zbek tili morfemikasi. - Toshkent, 1992.
7. Nurmonov A. va b. O'zbek tilining nazariy grammatikasi. T., 2001.
8. G'ulomov A., Asqarova M. Hozirgi o'zbek adabiy tili. T., 1987.
9. G'ulomov A. va b. O'zbek tilining morfem lug'ati. T., 1977.
10. Hojiyev A. O'zbek tili morfologiyasi, morfemikasi va so'z yasashining nazariy masalalari.-Toshkent: Fan, 2010.
11. Hojiyev A. O'zbek tili so'z yasash tizimi. - Toshkent: Fan, 2007.

Elektron ta'lim resurslari:

1. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/Azim%20Hojiyev.%20O'zbek%20tili%20so'z%20yasalishi%20tizimi.pdf
2. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/M.Hamroyev.%20Hozirgi%20o'zbek%20tilidagi%20ko'rsatish%20moloshlarining%20funktional-semantik%20ususiyatlari.pdf
3. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/Mirazir.%20Mirtojiev.%20Hozirgi%20o'zbek%20tili.PDF
4. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/Maqsuda%20Sodiqova.%20Hozirgi%20o'zbek%20tilidagi%20sifat.pdf
5. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/Qalandar%20Sapayev.%20Hozirgi%20o'zbek%20tili.%20Morfemika.%20so'z%20yasalishi%20va%20morfolo-giya.pdf
6. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/Shavkat%20Rahmatullayev.%20Hozirgi%20adabiy%20o'zbek%20tili.%201-kitob.pdf
7. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/Azim%20Hojiyev.%20O'zbek%20tili%20morfologiya.%20morfemikasi%20va%20so'z%20yasalishining%20nazariy%20masalalari.pdf
8. <https://favllar.org/hozirgi-ozbek-adabiy-tili-sayfullayeva-r-menglijev-bpdf-chival.html>
9. http://n.ziyouz.com/books/uzbek_adabiy_tili/O'zbek%20tili%20grammatikasi.%201-jild.%20Morfologiya.pdf

8. O'QUV DASTURI HAQIDA MA'LUMOT

O'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 202_ yil "___" ___" ___" dagi "___" ___" sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

“O‘zbek tilshunosligi” kafedrası mudiri, f.f.d., professor

Z. Xolmanova

Tuzuvchi:

D. To'rayeva

“O‘zbek tilshunosligi” kafedrasida katta o‘qituvchisi, PhD.

Taqrizchilar:

M. Hakimova

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti professori, filologiya fanlari doktori;

I. Islomov

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti dotsenti, filologiya fanlari doktori